

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Liikennejaos

28.10.2021
ASiantuntijalausunto

DIGITALISAATION MERKITYS LENTOLIIKENTEELLE

Ilmaliikenteen sähköistyminen ja digitalisoituminen on nopeasti kehittyvä toimiala, kansantaloudellinen mahdollisuus.

Digitaaliset lentokentät, miehittämättömät on-demand -kutsutaksit ja dronelogistiikka tulevat tehostamaan niin tavaroiden kuin ihmisten liikkumista.

Naapurimaissamme ollaan jo pitkällä. Johtava dronelogistiikan kehittäjä Amazon sijoittui Ruotsin Eskilstunaan, koska siellä on toimiva lentokenttä. Kiinteistösijoitus-yhtiö Castellum kehittää Göteborgin kakkoskentästä Sävestä tulevaisuuden ilmaliikenteen ja logistiikan kehityskeskusta. Tuore päätös Norjasta kertoo huomattavista investoinneista lentokenttäverkostoon, mm. 330 miljoonan euron panostuksesta Mo i Ranan lentokenttään, joka palvelee akkuteollisuuskeskittymää. Viime viikolla Ruotsi ilmoitti kansallisen dronekehityskeskuksen perustamisesta. Vastaavan testi-infran perustamista ovat esittäneet VTT ja Helsinki-East Aerodrome.

Uudet moottoriteknologiat ja sähköistyminen tulevat merkittävältä osin ratkaisemaan ilmaliikenteen ympäristökysymyksiä. Tulevaisuuden ilmaliikenne suorine yhteyksineen tulee olemaan jopa ekologisin liikkumismuoto.

Yhteiskunnan tehtävänä on antaa jo käynnistyneelle muutokselle ja tuotekehitykselle toimintaedellytykset. Lentoliikenteen osalta kehityksen mahdollistaja on digitaalinen lentokenttäverkosto. Kyse on kaikille avoimesta liikenneinfrastruktuurista – aivan kuten muidenkin liikennemuotojen kohdalla.

Perusta tulevaisuuden lentoliikenteelle on digitaalinen lentokenttäverkosto

Raskaan reittiliikenteen isojen lentoasemien rinnalle tarvitaan toimiva, digitaalinen lentokenttäverkosto, jotta tulevaisuuden joustava kutsutaksiliikenne ja dronelogistiikka voi toimia.

Digitaalisen lentokenttäkonseptin tärkeimpiä elementtejä ovat mm. etälennonjohto, satelliittiteknologia huonon sään lähestymisiin, 5g ja etäohjattu kunnossapitokalusto. Uudet yhteiseurooppalaiset ilmailumääräykset mahdollistavat ja EU-komissio kannustaa erityisesti pienten lentokenttien ottamista kaupalliseen ja yhteiskuntaa palvelemaan käyttöön.

Digitalisaation avulla turvataan maakuntien uhanalaisen lentokenttäverkoston toiminta. Nykyinen lentokenttäverkosto on arvokas kansallinen infraomaisuus, joka on digitalisaation avulla otettavissa käyttöön 24/7.

Tulevaisuuden ilmaliikenne tulee tarvitsemaan oman digitaalisen verkostonsa, sillä myös pystysuoraan nousevat ja miehittämättömät ilmalukset tarvitsevat omat lasku- ja lentoonlähtöpaikkansa.

Helsinki-East Aerodrome Pyhtäällä on digitaalisen lentokentän prototyyppi

Digitaalisen lentokenttäkonseptin prototyyppiä on kehitetty Helsinki-East Aerodromella Pyhtäällä. Helsinki-Eastista on syntymässä pääkaupunki-seudun ja etelärannikon kakkoskenttää, toimialan sijoittumispaikka ja tulevaisuuden ilmailuteknologioiden kehityskeskus. Alueelle toimii LIFT -toimialaverkosto, joka kokoontuu mm. Tech Runway -messuille ja seminaareihin. Verkoston jäseniä ovat mm. Suomen Akatemian rahoittama Fuave (Finnish UAV Ecosystem), PIA (Puolustus- ja ilmailuteollisuus ry.), VTT ja Xamk.

Helsinki-East on jo käytössä oleva uusi lentokenttä, joka on rakennettu public-private -mallilla, yksityisellä pääoman ja valtion investointituen yhdistelmällä. Digitaalisen lentokentän konseptin saattaminen täyteen 24/7-valmiuteen edellyttää vielä n. 6 miljoonan euron investointeja. Lentokenttäoperaattori Redstone AERO on jättänyt hallitukselle esityksen investointituesta.

Investointituella toteutetaan tulevaisuuden digitaalisen lentokentän prototyyppi. Malli on jo todettu ratkaisuksi maakuntakenttien aukipitoon kustannustehokkaalla tavalla.

Muihin liikennemuotoihin verrattuna investoinnit ilmaliikenteen infraan ovat huomattavan pieniä. Lentoliikenne ei tarvitse raskasta väyläverkostoa, ainoastaan kiitotien tai laskupaikan. Digitaalisella lentokenttäverkostolla ja sen mahdollistamalla uuden teknologian ilmaliikenteellä on Suomen menestymisen kannalta aivan keskeinen merkitys.

Helsinki-East Aerodrome (EFPR)
Redstone AERO Oy

Esa Korjula
hallituksen puheenjohtaja

www.redstone.aero